

Євразія-найбільший материк

Автор: Денисик Оксана Олександрівна

Тема: Євразія - найбільший материк на Землі. Характеристика фізико-географічного положення

Мета: ознайомити із загальними відомостями про материк; формувати знання про особливості географічного положення та берегової лінії Євразії; вдосконалювати практичні уміння та навички характеризувати географічне положення материка; розвивати навички роботи з географічними картами та вміння наносити географічні об'єкти на контурні карти; виховувати відчуття самовдосконалення та прагнення до пізнання нового.

Обладнання: фізична карта Євразії, карта світу, навчальні атласи та контурні карти, підручники.

Базові поняття: географічне положення, географічні координати, крайні точки, берегова лінія.

Географічна номенклатура: *миси:* Рока, Дежньова, Челюскін, Піай; *моря:* Північне, Балтійське, Середземне, Чорне, Азовське, Баренцове, Східносибірське, Жовте, Японське, Охотське, Берінгове, Східнокитайське, Південнокитайське, Аравійське; *затоки:* Біскайська, Бенгальська, Аденська, Перська, Сіамська, Ботнічна; *протоки:* Дарданелли, Босфор, Ла-Манш, Гібралтарська, Зондська, Малаккська, Берінгова, Лаперуза; *острови:* Велика Британія, Ірландія, Сіцилія, Шпіцберген, Нова Земля, Сахалін, Японські, Великі Зондські (Калімантан, Суматра, Ява), Малі Зондські, Філіппінські; *півострови:* Скандинавський, Піренейський, Апеннінський, Балканський, Кримський, Таймир, Чукотський, Камчатка, Корея, Індокитай, Малакка, Індостан, Аравійський.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація опорних знань та вмінь учнів.

1. Пригадаємо план вивчення материка.
2. Пригадаємо план характеристики фізико-географічного положення материка.

3. У формі бесіди даємо характеристику фізико-географічного положення за планом 1-2 вже вивчених материків.

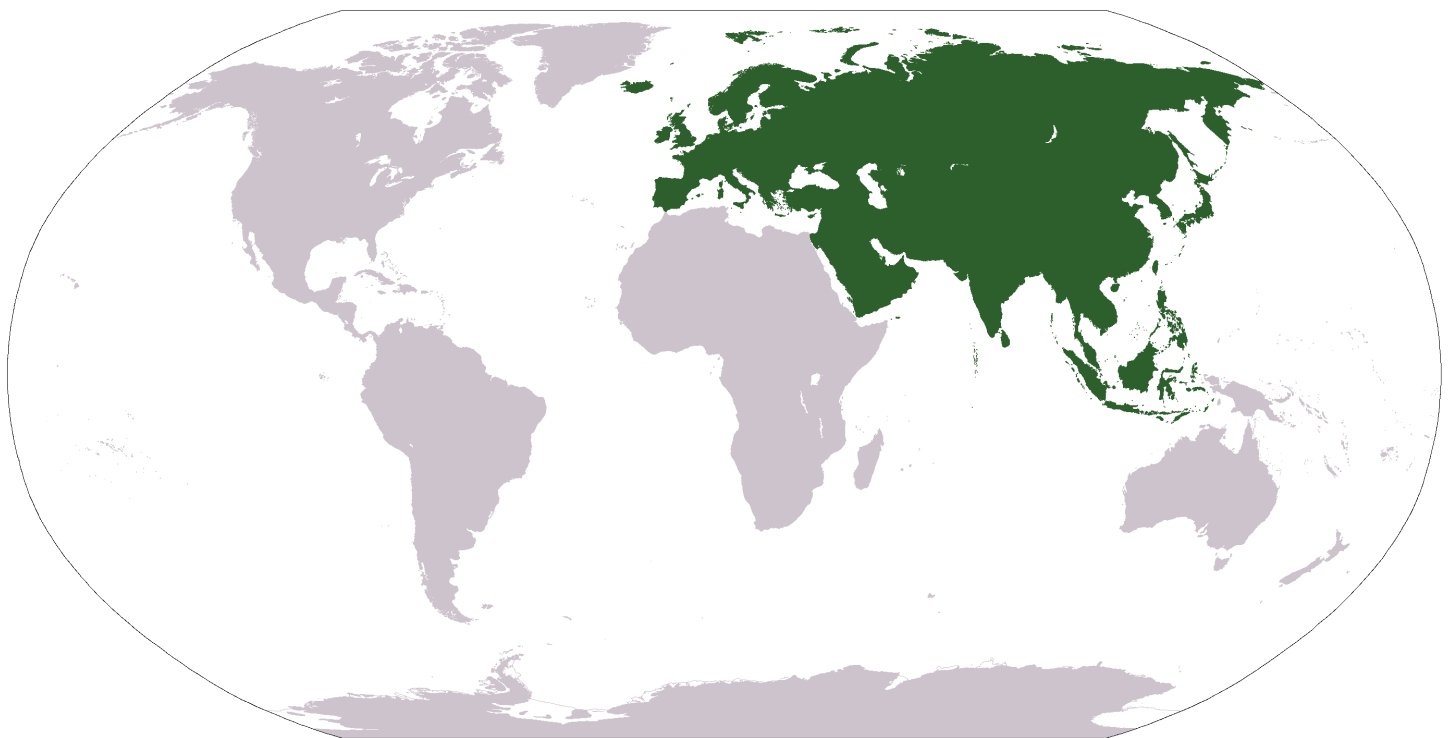
III. Мотивація навчальної діяльності.

Найбільший в світі материк, омивається всіма океанами, найвища точка світу, найвіддаленіше місце на Землі від океану, дві частини світу, полюс холоду північної півкулі, найвологіше місце – це все і ще багато цікавого відноситься до Євразії. Материк, на якому ми проживаємо дійсно унікальний та захоплюючий. В процесі його вивчення ви відкриєте для себе багато нового та цікавого, знайдете спільні та відмінні риси з іншими материками, і взагалі – відкриєте його для себе з зовсім іншої сторони.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Особливості географічного положення Євразії, крайні точки

Материк-гігант Євразія займає площу в **54,6 млн. км²** . S Євразії = **1/3** частини суші (**149 млн. км²**)

За допомогою фізичної карти Євразії та карт атласу даємо характеристику положення

Євразія майже цілком розміщена у Північній півкулі. Виняток становлять лише південні острови.

Майже вся Євразія розташована в Східній півкулі, але на крайніх заході та сході материк заходить в Західну півкулю.

Євразія займає третину суходолу, і простягається із заходу на схід майже на **16000** км, а з півночі на південь – більше, ніж на **8500** км.

Наслідком значної протяжності території з півночі на південь є різноманітність зональних природних комплексів: від арктичних пустель до екваторіальних лісів.

Віддаленість внутрішніх областей від океанів та їх ізольованість гірськими спорудами зумовили появу величезних пустель й напівпустель.

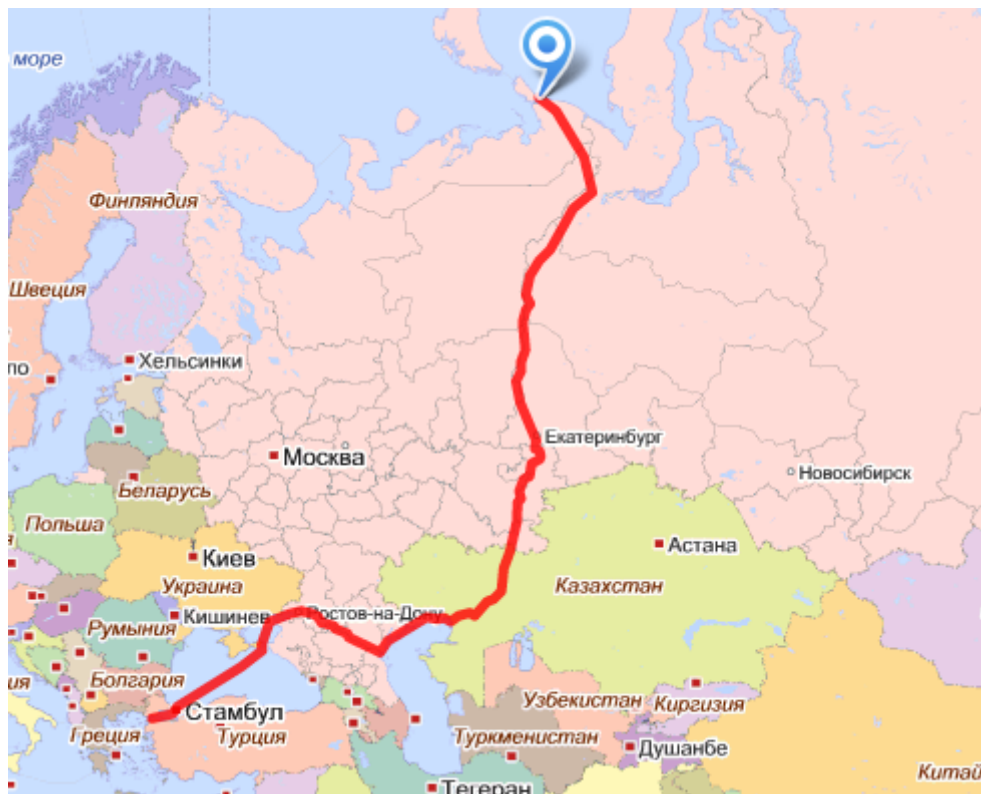
«Центр Азії» - м. Кизил - найвіддаленіше від Океану місце на Землі.

Назви крайніх точок діти записують в стовпчик і самотійно визначають їх координати. Потім звіряються.

Крайні точки:

- північ - м. Челюскін (77 ° пн. ш. 104 ° сх. д.)
- південь - м. Піай (1° пн. ш. 104 ° сх.. д.)
- захід - м. Рока (38 ° пн. ш. 9 ° зх. д.)
- схід - м. Дежньова (66 ° пн. ш. 170 ° зх. д.).

Умовна межа між Європою та Азією: уздовж східного схилу Уральських гір від Північного Льодовитого океану на південь - далі по річці Урал (або Ембі) - північним узбережжям Каспійського моря - Кумо-Маницька западина - північ Кавказу - Азовське море - Керченська протока - Чорне море - протока Босфор - Мармурове море - протока Дарданелли.

2. Океани й моря, які омивають материк. особливості берегової лінії

Євразію омивають чотири океани — Атлантичний, Північний Льодовитий, Тихий та Індійський. Берегова лінія сильно порізана.

Найбільші моря: Аравійське, Середземне, Чорне, Баренцеве, Карське, Лаптевих, Охотське, Японське, Жовте, Південно-Китайське.

Найбільші затоки: Бенгальська, Перська, Біскайська.

Найбільші півострови: Індостан, Аравійський, Мала Азія, Балканський, Апеннінський, Піренейський, Скандинавський, Таймир, Камчатка.

Найвідоміші острови: Британські, Ісландія, Новосибірські, Нова Земля, Курильські, Філіппінські, Японські, Курильські, Шрі-Ланка.

Течії: Північноатлантична, Куросіо, Мусонна.

Середземне і Червоне море відокремлюють Євразію від Африки, а Берінгова протока — від Північної Америки.

3. Практична робота 8 (продовження). Нанесення географічних об'єктів на контурну карту материка.

V. Первинна перевірка засвоєних знань.

Географічний диктант

1. Крайня західна точка -
2. Площа материка -
3. Євразія відділена від Африки -
4. Основна частина материка лежить у півкулях -
5. Крайня північна точка Євразії -
6. Частка площі Євразії від всієї суші -
7. Материк Євразія поділяється на дві частини світу -
8. Крайня південна точка материка -
9. Від Північної Америки відділяється -
10. Євразія омивається водами таких океанів:

VI. Закріплення матеріалу.

1. Із яких частин світу складається Євразія? По яких географічних об'єктах проходить умовний кордон між Європою й Азією?
2. Які океани омивають Євразію? Який з океанів, на вашу думку, буде найбільше впливати на природу Євразії? Чому?
3. Які материки є найближчими «сусідами» Євразії? Які географічні об'єкти відокремлюють Євразію від інших материків?

VII. Домашнє завдання.

- Опрацювати відповідний параграф підручника.
- Підготувати повідомлення про дослідників материка: Марко Поло, Афанасія Никітіна, Васко да Гама, Ф. Магеллана, братів Лаптевих, С. Челюскіна, В. Берінга, О. Чірікова, П. П. Семенова-Тянь-Шаньського, М. Пржевальського, П. Козлова та ін. за темою «Внесок... у дослідження території та природи Євразії».

VIII. Підбиття підсумків уроку.□□

Монументи на межі Європи та Азії:

